

MAREK ROLLA

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Drogowej SITK RP
mrolla@gddkia.gov.pl

60. Techniczne Dni Drogowe

Rok temu ZK SITK i wiele oddziałów obchodziło 70. rocznicę powstania, a tu już mamy sześćdziesiąte Techniczne Dni Drogowe. Jest to niewątpliwie

impresja, która stanowi ważny statutowy element działalności Stowarzyszenia, na rzecz rozwoju branży i na rzecz jego członków, skoro po tylu latach nie straciła na dynamice, jest nadal potrzebna drogowcom, jest największą od lat imprezą SITK. Stowarzyszenie powstało, gdy drogownictwo było działem gospodarki kierowanym przez ministerstwo komunikacji, a inicjatywa organizowania dni drogowych pojawiła się na Krajowej Naradzie Drogowców w Warszawie w dniach 25–26 kwietnia 1956 r., gdy drogi podlegały ministerstwu transportu drogowego i lotniczego. W tym czasie prezesem SITK był Aleksander Gajkiewicz, członkami Zarządu Głównego znani drogowcy Stefan Rolla i Henryk Wojciechowski, a zastępcą członka Jan Kiepersza, sekcją dróg publicznych kierował Stefan Rolla, a jej sekretarzem od 1954 r. był Leon Nowicki.

Wynikiem inicjatywy z powyższej narady było zorganizowanie w 1957 r. w Krakowie „Krakowskich Dni Drogowców”, jako imprezy o tematyce regionalnej, ale przedstawiającej doświadczenia i problemy interesujące kadrę techniczną z całego kraju. I dziś można powiedzieć „tak to się zaczęło”. Wcześniej podobne imprezy były i są organizowane we Francji.

Z 28 oddziałów SITK działających w tym czasie, trzy razy Techniczne Dni Drogowe organizowały oddziały w Białymstoku, Kielcach i we Wrocławiu, a dwa razy oddziały w Bydgoszczy, Gdańsku, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Katowicach, Krakowie, Poznaniu, Rzeszowie i Warszawie.

Cztery okresy narad technicznych drogowców

Z perspektywy minionych lat można wyodrębnić cztery okresy organizowania merytorycznego programu narad, które nabrały charakteru konferencji naukowo-technicznych.

Okres I (1957–1975) to 19 imprez o założeniu spotkań regionalnych (wojewódzkich), poświęconych różnego rodzaju trudnościom, napotkanym w bieżącej pracy kadry technicz-

nej drogownictwa. Miały wyraźnie charakter ogólnokrajowy, mogły pomagać wszystkim pracującym w administracji, w wykonawstwie, w projektowaniu, w nauce. Te konferencje organizował Zarząd Główny SITK, wykorzystując swe ważne „ramię”, tj. sekcję dróg publicznych, oraz oddziały wojewódzkie. Od spotkania po raz drugi w Krakowie w 1970 r. do współpracy zaproszono wojewódzkie zarządy dróg publicznych. W tabeli 1 zamieszczono zestawienie organizatorów, miejsc i terminów kolejnych spotkań.

W końcu tego okresu w 1975 r. nastąpiła reforma administracji państwowej, powstało 49 województw i reforma organizacji drogownictwa, połączono wojewódzkie zarządy dróg publicznych i wojewódzkie zarządy dróg lokalnych w 17 dyrekcji okręgowych dróg publicznych.

Okres II (1976–1989) to kolejnych 14 konferencji z tym, że pierwsze w tym okresie były XX Techniczne Dni Drogowe w Łodzi. Ten okres różni się tym od poprzedniego, że od 1976 r. były to Techniczne Dni Drogowe i wprowadzono numeryzację kolejnych, dodając poprzednie 19 z pierwszego okresu.

Różniły się dosyć zasadniczo programem merytorycznym. Obok sesji regionalnych wprowadzono odrębną sesję tematyczną o znaczeniu ogólnokrajowym.

Tabela 1. Regionalne Dni Drogowców w latach 1957–1975

Lp.	Nazwa dni drogowców	Miejsce i termin	Organizatorzy
1	Krakowskie DD	Kraków 17-19.X.1957 r.	ZG SITK, O/W SITK
2	Łódzkie DD	Łódź 3-5.VII.1958 r.	jak wyżej
3	Dolnośląskie DD	Wrocław 24-26.V.1959 r.	jak wyżej
4	Nadbałtyckie DD	Gdańsk 10-12.VI.1960 r.	jak wyżej
5	Wielkopolskie DD	Poznań 10-12.IX.1961 r.	jak wyżej
6	Lubelskie DD	Lublin 5-7.X.1962 r.	jak wyżej
7	Świętokrzyskie DD	Kielce 26-28.IX.1963 r.	jak wyżej
8	Rzeszowskie DD	Rzeszów 10-12.IX.1964 r.	jak wyżej
9	Olsztyńskie DD	Olsztyn 3-4.IX.1965 r.	jak wyżej
10	Białostockie DD	Białystok 4-6.IX.1966 r.	jak wyżej
11	Mazowieckie DD	Warszawa 7-9.IX.1967 r.	jak wyżej
12	Śląskie DD	Katowice 28-30.IX.1968 r.	jak wyżej
13	Bydgoskie DD	Bydgoszcz 19-21.IX.1969 r.	jak wyżej
14	Krakowskie DD	Kraków 24-26.IX.1970 r.	jak wyżej +WZDP
15	Opolskie DD	Opole 7-9.IX.1971 r.	jak wyżej +WZDP
16	Koszalińskie DD	Koszalin 5-8.IX.1972 r.	jak wyżej +WZDP
17	Lubelskie DD	Lublin 11-13.IX.1973 r.	jak wyżej +WZDP
18	Wrocławskie DD	Wrocław 12-13.IX.1974 r.	jak wyżej +WZDP
19	Szczecińskie DD	Szczecin IX.1975 r.	jak wyżej +WZDP

Tabela 2. Techniczne Dni Drogowe w latach 1976–1989

Lp.	Nr TDD	Miejsce i termin	Temat krajowy	Organizatorzy
1	XX	Łódź 7–9.IX.1976 r.	Trasa Warszawa – Katowice	ZG/OW SITK, DODP
2	XXI	Gdańsk 27–29.IX.1977 r.	Drogi turystyczne	Jak wyżej
3	XXII	Kielce 26–28.IX.1978 r.	Rozwój dróg lokalnych	Jak wyżej
4	XXIII	Bydgoszcz 4–6.IX.1979 r.	Rozwój i doskonalenie organizacji i metod utrzymania dróg zamiejskich	Jak wyżej
5	XXIV	Rzeszów 2–4.IX.1980 r.	Poprawa warunków ruchu na sieci podstawowej dróg	Jak wyżej
6	XXV	Warszawa IX.1981 r.	Rozwój zaplecza naukowo-badawczego drogownictwa	Jak wyżej
7	XXVI	Poznań 9–11.IX.1982 r.	Postęp techniczno-organizacyjny w utrzymaniu sieci dróg	Jak wyżej
8	XXVII	Olsztyn 8–9.IX.1983 r.	Rozwój konstrukcji i zastosowania maszyn i urządzeń do utrzymania dróg i obiektów mostowych oraz zaplecza	Jak wyżej
9	XXVIII	Porąbka – Kazubnik (Kraków) 27–29.IX.1984 r.	Utrzymanie obiektów mostowych	Jak wyżej
10	XXIX	Białystok 10–12.IX.1985 r.	Budowa i utrzymanie tanich dróg dla ruchu lokalnego, w tym dla rolnictwa	Jak wyżej
11	XXX	Katowice 25–27.IX.1986 r.	Autostrady, drogi ekspresowe i dwujezdniowe	Jak wyżej
12	XXXI	Wrocław 1–3.X.1987 r.	Kruszywa drogowe z surowców skalnych	Jak wyżej
13	XXXII	Dziwnówek 19–21.X.1988 r.	Mechanizacja, utrzymanie nawierzchni i korpusu drogowego	Jak wyżej
14	XXXIII	Kołobrzeg 21–23.IX.1989 r.	Kadry dla drogownictwa	Jak wyżej

Tabela 3. Techniczne Dni Drogowe w latach 1991–2006

Lp.	Nr TDD	Miejsce i termin	Tematy	Organizatorzy
1	XXXIV	Warszawa – Jachranka 10–11.X.1991 r.	Bezpieczeństwo ruchu drogowego	ZG SITK
2	XXXV	Zakopane – Kościelisko 8–9.X.1992 r.	Zagospodarowanie dróg	ZG SITK
3	XXXVI	Przysiek – Ciechocinek 6–8.X.1993 r.	Zarządzanie i finansowanie w utrzymaniu dróg	ZG SITK
4	XXXVII	Spała 15–17.XI.1994 r.	Strategia utrzymania i rozwoju dróg, autostrady, przepisy prawne, przetargi	ZG SITK GDDP
5	XXXVIII	Jastrzębie Zdrój 3–5.X.1995 r.	Utrzymanie nawierzchni, remixing, recykling, ocena nawierzchni	ZK SITK GDDP DODP
6	XXXIX	Busko Zdrój 23–25.IX.1996 r.	Polityka transportowa, ocena sieci, ruch, systemy komputerowe, wytyczne projektowania	ZK SITK GDDP DODP
7	XL	Poznań 10–12.IX.1997 r.	Droga a środowisko, układ autostrad i dróg ekspresowych, systemy wspomagające	ZK SITK GDDP DODP
8	XLI	Mragowo 20–22.X.1998 r.	Pozwolenie na budowę a ochrona środowiska, infrastruktura autostradowa, wdrażanie ISSO, warunki techniczne dróg	ZK SITK GDDP DODP
9	XLII	Solina 19–21.X.1999 r.	Realizacja programu infrastruktury, nowy układ sieci dróg, warunki techniczne obiektów, monitorowanie środowiska	ZK SITK GDDP O/ GDDP O/SITK
10	XLIII	Mragowo 16–18.X.2000 r.	Doświadczenia w budowie autostrad, drogi warmińsko-mazurskie, zimowe utrzymanie dróg	ZK SITK GDDP ABEA
11	XLIV	Szczyrk 16–18.X.2001 r.	Ruch 2000 i prognoza, inteligentne systemy transportowe, telematyka drogowa, autostrady	ZK SITK GDDP O/GDDP ABEA

W tabeli 2 zamieszczono informację o 14 konferencjach, miejscu, terminie ich odbycia, wskazano współorganizatorów oraz temat krajowy. Wszystkie organizowała sekcja dróg publicznych ZG SITK, przy współpracy oddziałów i dyrekcji okręgowych dróg publicznych. Sekretarzem naukowym był Leon Nowicki.

W 1990 r. Techniczne Dni Drogowe nie były organizowane ze względu na zmiany organizacyjne w ZG SITK i trudności finansowe oraz głęboki kryzys gospodarczy w kraju w 1989 r.

Od lutego 1990 r. sekretarzem generalnym SITK był Henryk Komorowski.

Okres III od 1991 r. to kolejne konferencje naukowo-techniczne organizowane przez Zarząd Główny SITK, a od 1995 r. Zarząd Krajowy i grupę zaproszonych działaczy (w 1994 r. nie było sekcji dróg publicznych, a w 1995 r. kierownictwo sekcji drogowej objął Henryk Ruder, który zmarł w marcu 1998 r., następnie funkcję tę pełnił Marek Rolla) we współpracy z Generalną Dyrekcją Dróg Publicznych, po

Lp.	Nr TDD	Miejsce i termin	Tematy	Organizatorzy
12	XLV	Międzyzdroje 16–18.X.2002 r.	Rządowy program budowy dróg, utrzymanie dróg, telematyka drogowa, monitorowanie środowiska	ZK SITK GDDKiA O/GDDKiA
13	XLVI	Szczyrk 15–17.X.2003 r.	Prawodawstwo techniczne – polskie a unijne, budowa i utrzymanie, bezpieczeństwo	ZK SITK Sekcja dróg GDDKiA
14	XLVII	Szczyrk 13–15.X.2004 r.	Zmiany w ustawach, polskie drogi w warunkach unijnych, finansowanie dróg, zamówienia publiczne, trwałość nawierzchni	SITK Sekcja dróg GDDKiA O/GDDKiA
15	XLVIII	Międzyzdroje 7–9.XI.2005 r.	Zmiany prawne, zamówienia publiczne, drogi w planie narodowym 2007–2013, doświadczenia z budowy, telematyka	Jak wyżej
16	XLIX	Szczyrk 7–9.XI.2006 r.	Rządowy program rozwoju dróg, ruch 2005, BRD, ochrona środowiska, zmiany w ustawach, zamówienia publiczne	Jak wyżej

Tabela 4. Techniczne Dni Drogowe w latach 2007–2016

Lp.	Nr TDD	Miejsce i termin	Tematy	Organizatorzy
1	L	Międzyzdroje 6–8.XI.2007 r.	Historia drogownictwa i TDD, mosty, nadzór, projektowanie, przepisy prawne	ZK SITK KSD GDDKiA
2	LI	Międzyzdroje 5–7.XI.2008r.	PBD, ochrona środowiska, telematyka, przepisy prawne	ZK SITK KSD GDDKiA
3	LII	Ossa k/Rawy Maz. 27–29.X.2009 r.	Przygotowanie projektów, przetargi, brd, przepisy prawne	ZK SITK KSD, GDDKiA
4	LIII	Ossa 3–5.XI.2010 r.	PBD, PPP, mosty, ochrona środowiska, utrzymanie, przepisy prawne,	ZK SITK KSD GDDKiA
5	LIV	Ossa 26–28.X.2011 r.	PBD, KSPO, pomiar ruchu, finansowanie dróg, przepisy prawne	ZK SITK KSD GDDKiA
6	LV	Ossa 13–15.XI.2012 r.	PBD, historia, nawierzchnie asfaltowe, ochrona środowiska, przepisy prawne	ZK SITK KSD GDDKiA
7	LVI	Falenty–Raszyn 13–15.XI.2013 r.	ITS, drogi miejskie, technologia, utrzymanie, środowisko, mosty, przepisy prawne	ZK SITK KSD GDDKiA
8	LVII	Krynica Zdrój 19–21.XI.2014 r.	PBD, przetargi, utrzymanie, mosty, brd, ochrona środowiska, przepisy prawne	ZK SITK KSD GDDKiA
9	LVIII	Białystok 18–20.XI.2015 r.	PBD, pomiar ruchu, nawierzchnie, finansowanie, utrzymanie dróg, przepisy prawne	ZK SITK KSD GDDKiA
10	LIX	Cedzyna k/Kielc 23–25.XI.2016 r.	PBD, pomiar ruchu, projektowanie, przejazdy kolejowe	ZK SITK KSD GDDKiA

zmianach organizacyjnych w 2002 r. z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad i jej oddziałami.

W tabeli 3 zamieszczono informacje o 16 kolejnych TDD. Na tych TDD – poza wyjątkami – w zasadzie nie omawiano się spraw regionalnych. Trudno oceniać ten okres, pełniąc jednocześnie w tym czasie ważne funkcje w SITK: Henryk Komorowski był sekretarzem generalnym SITK do 2003 r., a Marek Rolla przewodniczącym sekcji drogowej. Perspek-

tywa czasu jest zbyt krótka. Pozostawiamy to uczestnikom TDD i historii. Jeśli ocenicie, że TDD były sukcesem, to niech to będzie sukces SITK i jego działaczy. W najlepszym czasie liczba uczestników przekraczała średnio ponad 500 osób. W Solinie było ponad 700 osób.

Sekretarzem naukowym w latach 1991–1994 był Henryk Ikwanty, w latach 1995–2001 Grzegorz Małetka, a od 2002 r. Tadeusz Kowalczyk. Czynn timer włączał się w organizację TDD Włodzimierz Walerych.

Impreza od początku sama finansowała się, nie tak jak kiedyś, gdy potrzebna była pomoc finansowa wzd-p-ów. Jedy-ną pomoc finansową

uzyskano z Komitetu Badań Naukowych na druk materiałów konferencyjnych.

W trakcie imprez przedstawiciele firm demonstrowali w plenerze możliwości sprzętu wykonawczego, nowe materiały i technologie. Na wystawach towarzyszącym imprezom istniała możliwość spotkań inwestorów z wykonawcami, projektantami oraz dostawcami materiałów kamiennych, soli, cementu, asfaltu, znaków drogowych, folii odbłaskowych, farb do znakowania poziomego, barier ochronnych, oświetlenia itp. Możliwy był kontakt wszystkich ze wszystkimi. Kontakty osobiste młodych inżynierów i techników z doświadczonymi drogowcami, wymiana doświadczeń procentowała potem w praktyce zawodowej.

Było trochę nauki, chociaż niektórzy uważali, że teorii było za mało. Mniej niż kiedyś brało udział przedstawiciele władz wyższych szczebli.

W tabeli 4 podano informacje o ostatnich dziesięciu TDD.

Podsumowanie

Sześćdziesiąte TDD mogą być podsumowaniem historii polskiego drogownictwa, które radykalnie zmieniło się od 1957 r. Rozbudowano sieć drogową, zbudowano ponad 1600 km autostrad i ponad 1600 km dróg ekspresowych. Mamy wspaniałe rozwiązania w zakresie węzłów drogowych. W międzyczasie było wiele zmian organizacyjnych, które przyczyniły się do lepszego wykorzystania dostępnych środków finansowych. Zlikwidowano zmurę polskich dróg – koleiny, których już praktycznie nie ma.

Niestety w tym czasie odeszli również zasłużeni drogowcy. W 2016 r. zmarł Henryk Komorowski oraz Tadeusz Kowalczyk – wielce zasłużeni dla organizacji TDD, a także w latach 2015–2017 odeszli od nas wybitni profesorowie m. in. Jan Kmita, Jerzy Piłat, Bogdan Stypułkowski oraz dwaj profesorowie z Politechniki Gdańskiej Józef Judycki i Ryszard Krystek.